

VIII. Majoituslautakunta.

Majoituslautakunnan kertomus vuodelta 1917 oli seuraava:

Lautakunnan
jäsenet ja
virkamiehet.

Joulukuun 12 päivänä 1916 valitsi kaupunginvaltuusto majoituslautakunnan jäseneksi varatuomari A. Söderholmin, puheenjohtajaksi eversti M. af Enehjelmin sekä varajäseniksi alikapteeni A. Lindbergin ja ratsumestari F. von Tobiesenin, jota paitsi edelliseltä vuodelta oli jäsenenä jäljellä alikapteeni M. Tamelander kuolemaansa asti kesäkuun 5 päivänä, minkä jälkeen kaupunginvaltuusto saman kuukauden 19 päivänä lautakunnan jäseneksi alikapteeni Tamelander-vainajan sijaan 1918 vuoden loppuun asti valitsi alikapteeni A. Lindbergin ja varajäseneksi konttoripäällikön luutnantti Leo Karstenin.

Aikaisemmissa viroissaan lautakunnassa olivat sihtööri asessori Emil Lindroos, majoitusmestari kenraaliluutnantti Carl af Forselles ja kielenkääntäjä alikapteeni K. B. Fogelholm.

Lautakunnan
toiminta.

Sen johdosta että elokuussa 1914 puhjennutta maailmansotaa vielä vuonna 1917 jatkui, tarvittiin lautakunnan virkatoimintaa edelleen laajassa mitassa. Kaupunginvaltuusto, joka oli eri kertoina vuosina 1914—16 lautakunnan virkamiehille sota-aikana koituneen lisätyön johdosta heille sodan ajaksi myöntänyt palkanlisäystä, myönsi tammi-kuun 30 päivänä 1917 lautakunnan esityksestä sen puheenjohtajalle lisäpalkkiota sodan ajalta 75 markkaa kuukaudessa sekä korotti huhti-kuun 24 päivänä 1917 lautakunnan virka- ja palvelusmiesten palkkiot seuraaviin määriin: puheenjohtajan 500 markkaan, sihteerin Smk:aan 366: 66, majoitusmestarin Smk:aan 691: 66, kielenkääntäjän 350 sekä vahtimestarin 150 markkaan kuukaudessa niin kauan kuin sotaa kesti. Sen lisäksi oikeutettiin lautakunnan virkamiehet, puheenjohtajaa lukuun ottamatta, ynnä lautakunnan vahtimestari saamaan kalliinajanlisäyksiä kunnan kaikille virka- ja palvelusmiehille vahvistettujen perusteiden mukaan.

Vuonna 1917 saapui lautakunnalle seuraava määrä kirjeitä ja lähetteitä, nimittäin: läänin kuvernööriltä 7, maistraatilta 42, kaupunginvaltuustolta 1, rahatoimikamarilta 38, komendanttihalitukselta 160, muilta viranomaisilta 848 ja eri henkilöiltä 2 eli kaikkiaan 1,098 vastaavan määrän vuonna 1916 ollessa 1,092. Kertomusvuonna lähe-

tettiin lautakunnasta 434 kirjettä ja reversaalia sekä 610 vuokratilain tilausta eli kaikkiaan 1,044 lähtevää toimituskirjaa.

Seuraavat taulut osoittavat sekä niiden henkilöiden ja sotilaallisten laitosten lukumäärän, jotka vuonna 1917 täällä nauttivat majoitus-etuja, että myös kaikki tästä johtuneet kustannukset.

Majoitus.

A. Vuokratilat.

Majoituslautakunta on alempana mainitulle, tänne sijoitettuun venäläiseen sotaväkeen kuuluvalla sotilashenkilöiden ja sotilaallisten laitosten lukumäärälle vuonna 1917 tilannut vuokratiloja vahvistetun tariffin mukaan seuraavat määrät:

Vuokratilat

	L u k u							Smk.	
	Ken- raa- leja.	Esikun- ta- ja yliup- seereja.		Alipääl- lystää ja miehis- töä.		Virastoja.			
		Naimat- tomia.	Naimia.	Naimat- tomia.	Naimia.		Naimat- tomia.		
i. Olomajoitus.									
<i>a) Helsingin linnueväki.</i>									
Tammikuu	—	2	—	356	3	67	3	31,852	40
Helmikuu	—	2	—	371	3	66	3	33,707	58
Maaliskuu	—	4	—	426	3	69	3	38,307	47
Huhtikuu	—	1	—	478	2	62	3	42,024	41
Toukokuu	—	1	—	588	2	64	3	55,050	27
Kesäkuu	—	2	—	534	2	58	2	48,035	77
Heinäkuu	—	3	—	529	2	96	2	51,334	10
Elokuu	—	4	—	567	2	72	2	49,764	18
Syyskuu	—	4	—	575	2	63	2	57,051	72
Lokakuu	—	4	—	591	2	76	2	56,146	62
Marraskuu	—	2	—	845	2	84	2	66,755	83
Joulukuu	—	3	—	729	2	65	2	80,608	01
Yhteensä Smk	—	—	—	—	—	—	—	610,638	36
<i>b) Erotettu santarmisto.</i>									
Tammikuu	—	—	6	3	42	15	11	5,228	92
Helmikuu	—	—	5	6	44	14	11	5,310	25
Maaliskuu	—	—	—	3	3	8	8	1,460	—
Kesäkuu	—	—	—	—	—	—	—	682	50
Lokakuu	—	—	—	—	—	—	—	271	91
Joulukuu	—	—	—	—	—	—	—	35	—
Yhteensä Smk	—	—	—	—	—	—	—	12,988	58

	L u k u						Smk.
	Kenraaleja. ¹⁾		Esikunta- ja yliupseereja.		Alipäällystää ja miehistää.		
	Naimetta.	Naimattomia.	Naimetta.	Naimattomia.	Naimetta.	Naimattomia.	
2. Tilapäisesti komennettuja.							
<i>a) Upseereja ja virkamiehiä.</i>							
Tammikuu, 119 päivää	—	9	—	11	—	—	920 —
Helmikuu, 28 »	—	4	—	4	—	—	230 —
Maaliskuu, 80 »	—	3	—	15	—	—	480 —
Huhtikuu, 38 »	—	5	—	6	—	—	300 —
Toukokuu, 45 »	—	5	—	16	—	—	1,030 —
Kesäkuu, 213 »	—	5	—	27	—	—	1,305 —
Heinäkuu, 295 »	—	7	—	12	—	—	1,815 —
Elokuu, 169 »	—	4	—	19	—	—	965 —
Syyskuu, 196 »	—	2	—	16	—	—	1,015 —
Lokakuu, 249 »	—	7	—	18	—	—	2,010 —
Marraskuu, 173 »	—	6	—	12	—	—	985 —
Joulukuu, 118 »	—	7	—	11	—	—	840 —
Yhteensä Smk	—	—	—	—	—	—	11,895 —

Edellä mainittujen vuokratrahain lisäksi osoitti majoituslautakunta kuitenkin sotaministerin jalkaväenkenraali Polivanoffin kesäkuun 23 päivänä 1915 vahvistaman, kesäkuun 1 päivästä 1910 kesäkuun 1 päivään 1916 voimassa olevan vuokratariffin johdosta sekä asianomaisten sotilasviranomaisten tilauksesta mainitulta ajalta seuraavat lisävuokrat rahat tänne olomajoitukseen sijoitetulle sotaväelle ja sotilaallisille laitoksille:

Helsingin linnuevälle Smk 7,810: 30

Tämän johdosta oli majoituslautakunnan vuonna 1917 maksettavaksi osoittamain vuokratrahain määrä:

olomajoitukseen sijoitetulle sotaväelle:

Helsingin linnuevälle Smk 618,448: 66

erotetulle santarmistolle » 12,988: 58

tilapäisesti komennetuille:

upseereille ja virkamiehille » 11,895: —

Yhteensä Smk 643,332: 24

¹⁾ Tilapäisesti komennettujen kenraalien joukkoon on myös luettu rykmentinpäälliköt ja heidän vertaisensa, jotka ovat oikeutettuja samansuuruisiin vuokratrahoihin.

Tästä rahamäärästä on palautettu:

Helsingin linnueväen osalta

1) tänne ennen sodan alkua sijoitettujen joukkojen puolesta	Smk 1,230: 77		
2) maan puolustukseksi koottujen joukkojen puolesta	» 3,245: 93	4,476: 70	
tilapäisesti komennettujen upseerien ja virkamiesten osalta	Smk 15: —		
	<u>Yhteensä Smk 4,491: 70</u>		

Olomajoitukseen käytetyistä vuokratuloista, joita, palautettu osa pois luettua, oli Smk 626,960: 54, on Venäjän valtakunnanrahaston korvattava tänne ennen sodan alkua sijoitettujen sotajoukkojen ja sotilaallisten laitosten osalle tuleva määrä, joita sotajoukkoja ja laitoksia ei sentähden voida pitää tänne koottuina maan puolustukseksi, eli siis

Helsingin linnueväen osalta	Smk 89,359: 08
erotetun santarmiston »	» 12,988: 58
	<u>Yhteensä Smk 102,347: 66,</u>

jota vastoin kysymys jäljellä olevan määrän Smk:n 524,612: 88 korvaamisesta lienee sopiva jättää siksi, kunnes Suomen ja Venäjän välisestä erosta johtuva lopullinen välinselvitys tehdään. Tilapäismajoitukseen maksetuista vuokratuloista on Suomen valtion vastattava.

B. Luontoismajoitus.

Seuraavalle määrälle venäläiseen sotaväkeen kuuluvia henkilöitä osoitti lautakunta vuonna 1917 luontoismajoitusta voimassa olevan majoitusohjesäännön mukaan:

Luontois-
majoitus.

	Ylipäällystoa.		Alipäällystoa ja miehistoa.		Asuin- ja virka- huoneita.	Keltioita.
	Naineita.	Naimattomia.	Naineita.	Naimattomia.		
Olomajoitusta tammik. 1 p:stä—heinäkuun 1 p:ään.						
Helsingin linnueväelle	—	—	—	42	4	2
Erotetulle santarmistolle	—	—	26	—	26	26
Olomajoitusta heinäk. 1 p:stä—joulu- kuun 31 p:ään.						
Helsingin linnueväelle	—	—	—	33	4	2

Luontoismajoituksesta oli vuonna 1917 kustannuksia:

	Smk.	piä.	Smk.	piä.
<i>a) Linnueväen:</i>				
Asunnonvuokria	2,060	—		
Leipomiseen ja ruuanlaittoon käytetyistä haloista . .	2,731	25		
Valaistuksesta	257	79		
Vuodeoljista	38	57	5,087	61
<i>b) Santarmien:</i>				
Asunnonvuokria	9,025	—		
Leipomiseen ja ruuanlaittoon käytetyistä haloista . .	2,504	85		
Valaistuksesta	191	95		
Vuodeoljista	136	55	11,858	35
Yhteensä	—	—	16,945	96
Kun tästä luetaan pois Venäjän valtakunnanrahas-				
tosta maksettavaksi tilattu olomajoituksen korvaus,				
nimittäin:				
<i>a) linnueväelle:</i>	6,750	—		
<i>b) santarmistolle:</i>	7,150	—	13,900	—
niin jää erotukseksi Smk	—	—	3,045	96

joka siis on kaupungin tappio luontoismajoituksesta vuonna 1917.

Kustannuksien
yhdistelmä.

Venäläisen sotaväen majoituksesta Helsingissä vuonna 1917 olleiden kustannusten yhdistelmä:

	Smk.	Smk.	Smk.	Yhteensä Smk.
A. Maksetut vuokrat.				
<i>Olomajoituksesta:</i>				
Helsingin linnueväelle	618,448	66		
josta määrästä on palautettu	4,476	70	613,971	96
erotetulle santarmistolle	—	—	12,988	58 626,960
<i>Tilapäiskomennuksesta:</i>				
upseereille ja virkamiehille	—	—	11,895	—
josta määrästä on palautettu	—	—	15	— 11,880
Siirto	—	—	—	638,840
				54

Siirto	—	—	—	—	—	638,840	54
B. Kustannukset luontois- majoituksesta.							
<i>Olomajoituksesta:</i>							
Helsingin linnueväelle	—	—	—	—	5,087	61	
erotetulle santarmistolle	—	—	—	—	11,858	35	16,945 96
C. Sekalaiset kustannukset.							
Tarverahat	—	—	—	—	—	—	1,200—
Yhteensä Smk	—	—	—	—	—	—	656,986 50
Kun tästä luetaan pois seuraavat korvaukset:							
<i>Venäjän valtakunnanrahastolta:</i>							
vuokrarahoista	—	—	102,347	66			
luontoismajoituksesta	—	—	13,900	—	116,247	66	
<i>Suomen valtiolta:</i>							
tilapäismajoituksen vuokrarahoista . .	—	—	—	—	11,880	—	128,127 66
on kaupunki vuonna 1917 suoritta- nut majoituskustannuksia Smk . .	—	—	—	—	—	—	528,858 84
Yhteensä Smk	—	—	—	—	—	—	656,986 50

Sodan johdosta oli Helsingin kaupungin pakko osoittaa maan puolustukseksi kootulle venäläiselle sotaväelle majapaikkoja. Seuraavalla sivulla oleva taulu osoittaa huoneistot, joista kuitit on saatu, ja on lautakunta näistä tilannut korvausta 529,923 markkaa. Lautakunta katsoo kuitenkin olevan tämän yhteydessä huomauttaminen, ei ainoastaan että lautakunta, rahatoimikamarin huhtikuun 11 p:nä 1912 laaditun pöytäkirjan 19 §:n kohdalla tehdyn päätöksen mukaan, ei enää ole osoittanut maksettavaksi sotaväen majoitukseen käytettyihin taloihin kohdistuvia vesijohtolaitoksen ja sähkölaitoksen laskuja, vaan myös että lautakunnan maksettavaksi hyväksymäin määrain lisäksi Helsingin kaupungille on koitunut erinäisiä menoja edellä mainitusta majoituksesta sekä huoneistoista, joita rahatoimikamari osin on vuokrannut kansakouluille sotaväelle luovutettujen kansakoulutalojen sijaan, osin osoittanut sotaväen elin- y. m. tarpeiden varastopaikoiksi, ynnä

Liikekannalle
asetettujen
joukkojen
majoitus.

niiden kaupungissa sijaitsevain kiinteistöjen hallinnosta, joihin sotaväkeä y. m. on ollut majoitettuna, jotka menot rahatoimikamari on välittömästi osoittanut maksettaviksi, samoin kuin kamari on asianomaisten kanssa tehnyt sopimukset eräiden sotaväelle luovutettujen vuokrahuoneistojen vuokraamisesta. Kaiken vuotta 1917 rahatoimikonttori myös välittömästi osoitti maksettaviksi lautakunnan virkaja palvelusmiehille tulevat palkkiot ja palkanlisäykset.

Kaupungin majoitusta varten vuokraamain huoneistojen isännöitsijänä on rahatoimikamarin siihen syyskuun 10 päivänä 1914 valitsemana alikapteeni Nic. Tötterman myöskin vuonna 1917 toiminut. Sotaväen käytettäviksi luovutettujen kansakoulutalojen isännöitsijäksi oli rahatoimikamari maaliskuun 23 päivänä 1916 määrännyt lautakunnan majoitusmestarin kenraaliluutnantti Carl af Forselleksen, joka hoiti sitä tointa edelleen vuonna 1917.

Majoituslautakunta on vuodelta 1917 tilannut korvausta luontois-majoituksesta, jota kaupunki oli mainittuna vuonna antanut maan puolustukseksi tänne kootulle sotaväelle ja josta oli saatu asianomaisten sotilasviranomaisten antamat majoituskuitit, seuraavat määrät:

Joukko-osan nimi.	Majoituspaikka.	Rahamäärä.	
		Smk.	p.iiä
Maajoukkojen esikunta	It. Heikinkatu 17	8,100	—
S:n s:n (esikuntapäällikkö)	Pohj. Esplanadik. 29	345	—
Viaporin linnoituksen esikunta	Linnankatu 3	6,975	—
S:n s:n insinöörihallituksen puhelinkeskus .	It. Rönnskär	540	—
S:n s:n s:n konttori	» »	1,080	—
S:n s:n lennätinkomppania	Toukola 8	796	—
S:n s:n s:n	Toukola 3	1,011	—
S:n s:n s:n	Böle	540	—
S:n linnoitustykistön tähystys- ja puhelin- osasto	Suvilahdenkatu 4	43,110	—
S:n s:n talli	»	2,520	—
S:n s:n s:n	Böle	180	—
S:n linnoituksen intendenttihallitus	Kasarminkatu 21	3,600	—
S:n s:n s:n muonamakasiini	»	2,762	—
S:n s:n s:n varasto	»	23,490	—
S:n s:n s:n s:n	Lapinlahdenkatu 6	4,320	—
428:s Lodejnopolin ins. rykmentti	Vallila	21,935	—
509:s Gschatin ins. rykmentti	Nikolainkatu 18	90,000	—
511:s Sitscheffin ins. rykmentti	Neljäs linja 13—15	140,400	—
S:n s:n s:n s:n	Porthankatu 8	20,250	—

Joukko-osan nimi.	Majoituspaikka.	Rahamäärä.	
		Smk.	p:iä
511:nnen Sitscheffin ins. rykmentin talli . . .	Neljäs linja 13—15	3,825	—
Viaporin linnoituksen jalkaväkirykmentti . .	Vallila	28,000	—
92:nnen nostoväkiprikaatin esikunta	Neljäs linja 13—15	4,156	50
Komendanttihallitus	Hietaniemenkatu	1,800	—
S:n	Flemingkatu 36	2,160	—
Laivaston ilmailuosasto	Hermannin	3,900	—
115:s Vjäsemin jalkaväkirykmentti	Eläintarhankatu 8	39,847	50
S:n s:n s:n talli	»	5,733	—
S:n s:n s:n s:n	Aurorankatu 30	67,347	—
S:n s:n s:n leipomo	Pakaa	1,200	—
	Yhteensä	529,923	—